

YENİLENMEK İÇİN GEÇ DEĞİL

İşyeri hekimleri de e-imza kullanacak

SGK anlaşmalı tüm kamu ve özel sağlık kuruluşlarında e-reçete kullanımını zorunlu kılan karar resmi olarak yürürlüğe girdi. Buna göre işyeri hekimleri de yıl sonuna kadar e-reçete uygulamasına dahil olacak. Artık işyeri hekimleri, İş Sağlığı ve Güvenliği Kayıt, Takip ve İzleme Programı (İSG Katip) üzerinden e-reçete düzenleyebilmek için e-imza kullanacak.

Hayata Merhaba

Türk Nippon Sigorta, doğum poliçelerinde 6 aydan bir yıla kadar olan bekleme süresini ortadan kaldırıyor. Şirketin Genel Müdürü Dr. E. Baturalp Pamukçu, "Hayata Merhaba" ürünüyle anne adaylarının hamileliğin kaçınıcı ayı olursa olsun poliçe yaptırılabilceğini belirtiyor. Pamukçu, "Birinci paket sadece doğum teminatını kapsıyor. İkinci paket ise doğum ve tetkikleri karşılıyor" diyor.

Kadıköy'e 50 milyon dolarlık hastane

Medicana Sağlık Grubu, 12'nci hastanesini Kadıköy Kızıltoprak'ta hizmete açtı. 50 milyon dolarlık yatırımla kurulan yeni hastane 15 bin metrekareslik kapalı alana sahip. Kardiyolojiden beslenme ve diyet, kadın hastalıkları ve doğumdan çocuk sağlığına kadar 48 farklı tıbbi bölümü bünyesinde barındıran yeni hastanede 500 sağlık çalışanı hizmet verecek.

Gençlere vücutun sırlarını anlatıyor

FİKİR BULUŞMALARI

YAPRAK ÖZER

yaprakozer@indeksiletisim.com

Ezber bozmak, cesaretle konfor alanından çıkmayı gerektiriyor. Konfor denilen şey o kadar etkili ki, adına ister 'korkaklık', ister 'adam sendecilik' deyin, büyük rahatlık. Ezber bozanlar ise rahatı

sabote edenler. Rayka Kumru da bençe onlardan biri. Liseyi Türkiye'de okuduktan sonra üniversite için Kanada'ya gitti. Sosyoloji lisans eğitimi aldı, gözüne "einsellik bilimleri" ta-

Rayka Kumru

kılınca yan dal yapmaya karar verdi. Sonra Avustralya'da seksoloji yüksek lisansını tamamladı. Kumru, Türkiye'nin en genç seksoloğu. Bu tanımda bir meslek daha yok. Çocuklardan ergenlik çağındaki gençlere, ebeveynlerden sporcu ya da mülteci gruplarına uzanan geniş bir yelpazede çalışıyor. Türkiye gibi muhafazakâr dürtüleri yüksek toplumsal yapıda cesaretle çalışmalar yapıyor. Oysa mesleği, "sex" değil, sosyolojik ve anatomik bir dal. İşin gerçek yüzünü ondan dinleyelim...

Fikir Buluşmaları yeni düşünceler platformu. Bir seri röportaj. Diğer kişi ve konulara yaprakozer.blog'dan ulaşabilirsiniz.

Seksolog bir meslek grubunu mu ifade ediyor, bu mesleği nasıl seçtin?

Türkiye'de yok ama başka ülkelerde var. Mesela Kanada'da, Norveç'te vs. Ben seksolog olacağım diye yola çıkmadım. Sosyoloji okudum. Politika okumaya karar vermiştim aslında... Seksoloji birçok farklı konuyu kapsıyor; anatomiden toplum incelemelerine, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlardan vücudun kas sistemine, çoklu ilişkilerden ebeveyn çocuk iletişimine kadar uzanıyor. İlgilendiğim alan işin sosyal boyutu.

İşin sosyal boyutu nedir?

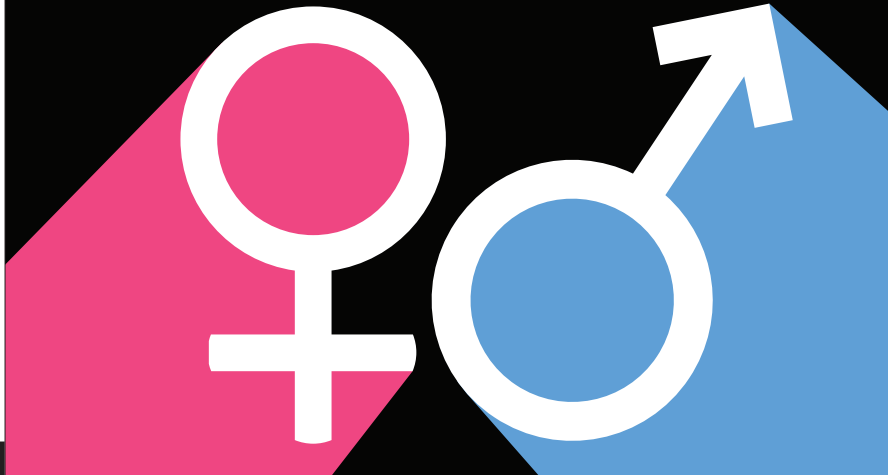
Kültür olarak dinin, coğrafyanın hatıta hava koşullarının, aile sistemi, ahlak anlayışı gibi faktörlerin cinselliği nasıl etkilediği, ne tür bir etkileşim içinde olduğunun incelenmesi sosyal boyutu. Benim işim bir şeye bakıp nedenini anlamak ve ona göre hareket etmek.

Sosyoloji-politika okumaya gidip, seksolog olmaya karar verdiğinde ailen ne dedi?

Kanada'da mezun olmak üzereydim. "Rayka ne yapacaksın mezun olunca?" soruları gelmeye başlamıştı. "Ben çalışacağım alanı buldum" dedim. Heyecanla "nedir" diye sordular. Babam hukuk umut ediyordu. Duyunca durdu, 5 saniye ses çıkmadı. "Tamam yavrum oku tabii, oku da... önce bana şunun ne olduğunu anlat, ben de soranlara söyleyebileyim" dedi. Çok şanslıyım ki ailem mesleğimi gerçekten destekliyor. Desteklemekle kalmayıp ilgi de göstermeye başladılar.

Mesleği icra ettiğin alanlar neler?

Uçsuz bucaksız aslında. Şu anda iki farklı üniversitede ders veriyorum. Birinde uluslararası bir perspektiften lisans öğrencilerine, sosyoloji bazlı toplumsal cinsiyet dersi veriyorum. İkinci-si üniversitede psikolojik danışmanlık ve rehberlik öğrencilerine cinsel sağlık eğitimi veriyorum. Bunun dışında okullar eğitmen olarak beni çağırıyor.

ÖNCE TANIMAK GEREK

İki fasikülden oluşan kitabın var; biri ebeveyn, öbürü çocuklar için. Vücudumuzu anlatıyorsun, tanımıyor muyuz?

Çok doğru, bütün olay vücudu ilk başta tanımakla başlıyor. Vücudu tanımadığımız zaman sahiplenemeyiz, vücudu sahiplenemediğimiz zaman neyin kabul edilip neyin edilemeyecek bir davranış olduğunu saptayamayız. İstenilmeyen bir davranışla karşılaştığımız zaman da kime başvuracağımızı, haklarımızın ne olduğunu, bunun iyi mi kötü mü hissettirdiğini bilemiyoruz. Olumsuz ya da olumlu davranışları için de geçerli.

HAKLARIMIZ VAR

Bu kelimeyi cımbızlayayım, "hak" dedin. Hangi haktan söz ediyoruz?

Dünya Cinsel Sağlık Örgütü tarafından yazılmış "Cinsel Haklar Bildirgesi" var. Bireylerin bedensel, psikolojik cinsel anlamda haklarıyla ilgili bir bilgilendirme.

MESLEĞİ ANLAMİYORLAR

Nasıl tepkiler alıyorsun? Zorlukların var mı?

Çektiğim zorluk çoğunlukla mesleki. Mesleğin tanınmaması. Türkiye'de çok iyi çalışmalar yapan terapist, psikiyatr ve psikologlar olmasına karşın mesleği tanıtmakta zorluk çekiyorum. Bu mesleğe neden ihtiyaç olduğunu anlamakta zorlanıyorlar.

SPORCULARI EĞİTTİK

Spor kulüpleri ve kurumsal firmalarla da çalışıyorsun, seksolog oralarda ne iş yapar?

Çalıştığım spor kulübü 14-17 yaş grupları arasındaki futbolcular için bir ergenlik ve vücut farkındalığı eğitimi istedi. Sporcuların bedensel soruları olduğunda, antrenör ve kurum psikologları, "tam olarak çizgimiz nedir, nereye kadar çocuklarla beden ve cinsel sağlığı konuşmalıyız" gibi haklı çekinceler duyuyorlar. Ciddi bir eğitim istediler. Dört buçuk saatlik bir eğitim verdik.

Türk halkı cinselliği ne kadar biliyor, sorunlarının ne kadar bunlardan kaynaklanıyor?

Bizde çok büyük bir bilgi kirliliği var. Türk halkı cinselliği bilmiyor diyecek kimse. Burada problematik olan bildiğimizin hangisi doğru ya da yanlış, muhakemesini yapamıyoruz. Mitler ağırlıkta bizde.

Küçük yaşta bedenimizin özel bölgeleri olduğunu ve "hayır" diyebilmenin normal olduğunu öğrensek bazı problemlerimizi daha kolay aşabilir miyiz?

"Bu benim bedenim, senin dokunmamı istemiyorum" diyebilmek kadar, "Bu benim bedenim ben bu davranış yapmak istiyorum" diyebilmek de önemli. Sadece "hayır" ve koruma, korkutma kısmını değil, bireyin hakkı ve kararlarıyla olabilecek bir şey olduğunu da anlamalıyız...

Daha çok bilgimiz olsa kadın bu kadar horlanırmıydı?

Böyle bir eğitim sisteminden geçsek, ben birçok problemin yaşanmayacağına inanıyorum. "Ağaç yaşıken eğilir" sözü doğru. Hiçbir zaman hiçbir şey için geç değil. Bireyler ne kadar erken öğrenirlerse, o kadar daha az tabu, o kadar az ayıplık kafesi, o kadar az önyargının içine gömülmüş oluyor.

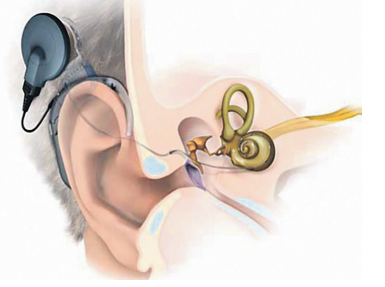
Sert, hoyrat söylemlerimiz var. Eğitim sayesinde üstesinden gelebilir miyiz?

Lisan çok önemli. Kullandığımız sözler gerçekimizi oluşturuyor. Bir kültürde ya da bir alt grupta kullanılan dili incelediğiniz zaman zaten o grubun önyargıları, düşünce sistemleri, kadın-erkek diğer cinsiyetlere bakış açısını anlayabilir hale geliyorsunuz. Örneğin üniversitedeki öğrencilere "sapık" kelimesini dikkatle kullanmaları gerektiğini anlatıyorum. "Ayıp" da aynı şekilde. Hepimize göre ayıp bambaşka bir anlama geliyor.

KULAK VERİNİ

ZİNDE YAŞAM

Biyonik kulak ne zaman mümkün?

Dünyada her 1.000 insandan biri işitme engelli olarak doğuyor ve aynı oranda insanda hayatının ilerleyen dönemlerinde sağlıklı gelişebiliyor. Birçok konuda olduğu gibi bu alanda da yeni teknolojiler alternatif çözümler üretiyor. Bunlardan biri de biyonik kulak. "Koklear implant" sistemi olan biyonik kulak, ileri dereceye kadar sensörinöral işitme kaybı olan bireyler için işitme duyusunu geri kazandırmaya yardımcı oluyor. Emsey Hospital'dan Doç. Dr. Arif Şanlı, biyonik kulakın duyma sinirini elektronik olarak uyararak iç kulağın fonksiyonunu yerine getiren bir cihaz olduğunu belirtiyor. Şanlı, "Bu sistem aracılığıyla dışarıdan alınan sesli uyarılar işlenerek sinir liflerine, oradan da beyine ulaştırılıyor" diyor. Bu konuda bazı önemli noktalar olduğunu vurgulayan Şanlı şu uyarılarda bulunuyor: "Koklear implanttan ne kadar yarar sağlanacağını kesin olarak tahmin etmek mümkün değil. Erken yaşta yapıldığında daha etkili olduğu biliniyor. Çünkü dil gelişimini de etkiliyor. Ne kadar erken hareket edilirse o kadar iyi."

Hamilelikte dişeti kanaması bebeği etkiliyor

Hamilelik sırasında yaşanan hormonal değişimler pek çok ağız sağlığı problemlerine ortam hazırlıyor. Diş Hekimi Pertev Kökdemir, "Kadınların en çok diş kaybı yaşadığı hamilelik döneminde meydana gelen diş ve diş eti problemleri, bebeğin düşük ağırlıkta doğma olasılığını da artırıyor" diyerek anne adaylarını uyarıyor. Kökdemir bu dönemde gargara ve ılık tuzlu suyla diş etlerinin rahatlatılması gerektiğini söylüyor.

Türk anneler daha çok emziriyor

Türkiye'de annelerin yüzde 46'sı bebeklerini 6 ila 12 ay arasında emzirmeyi planlıyor. Fransız annelerin ise yüzde 77'si için 6 aylık emzirme süresi yeterli. Uzmanlar ise "En iyi besin anne sütü" diyor.

Dünya Sağlık Örgütü, bebeklerin ilk 6 ay sadece anne sütü ile beslenmesini ve 2 yıla kadar emzirmenin sürdürülmesini öneriyor. Lansinoh da bu yıl "emzirme haftası" etkinlikleri kapsamında uluslararası bir araştırmaya imza attı. 9 ülkede 12 binden fazla anne ile görüşülerek yapılan araştırmaya göre Türkiye'de annelerin yüzde 46'sı bebeklerini 6-12 ay arasında emzirmeyi planlıyor, yüzde 38'i bu süreyi bir yılın üzerine çıkarmayı düşünüyor. Araştırmaya katılan diğer ülkelerde bu süre çok daha kısa. Örneğin

Fransız annelerinin yüzde 77'si için ideal emzirme süresi 6 ay.

DOYMUYOR DİYEREK MAMA VERMEYİN

Araştırmanın sonuçlarına göre Türkiye'de emzirme sorunu yaşayan annelerin yüzde 80'i sağlık profesyonellerinin desteğinden memnun. Diğer yandan bebeklerini formül süt ile yani hazır mama ile besleyen annelerin yarısından fazlası bu kararı bir sağlık profesyoneline danışmadan alıyor.

Sonuçları değerlendiren Lansinoh Satış ve Pazarlama Direktörü Derya İşcioğlu, şu bilgileri veriyor: "Türk annelerinin en büyük endişesi 'bebeğim ya yeterince doymuyorsa!'. Birçok anne bebeğinin gelişimi ve kilo alımı normal olsa da yeterince doymadığını düşünerek hazır mamaya baş vurabiliyor. Oysa formül sütlerin bazı ülkelerde antibiyotikler gibi sadece reçete ile satılmasına izin veriliyor. Unutmalıyız ki anne sütü bebekler için en değerli besindir ve hiçbir formül süt ona eş değer değildir. Her anne bebeğinin değişen ihtiyacına göre süt üretmektedir. Bebeğin kaç aylık olduğuna göre, hasta olup olmadığına göre anne sütü değişim gösterir."

6 Ekim 2017
Sayı: 2017/10/03

DÜNYA

Dünya Süper Veb Ofset A.Ş. adına
imtiyaz sahibi
Didem DEMİRKENTGenel Yayın Yönetmeni
Hakan GÜLDAĞSorumlu Yazı İşleri Müdürü ve Yayın Koordinatörü:
Ömer TürkdoğanSorumlu Editör: **Yasemin Salih**
Editör: **Kezban Karaboğa**Tasarım ve Uygulama: **Timuçin Bozkurtgülları**Reklam Müdürü: **Şengül Akyıldız**Merkez: "Globus" Dünya Basınevi,
100. Yıl Mahallesi 34204 Bağcılar/İstanbul
Telefon: (0212) 440 24 24 - Faks: (0212) 355 07 86
e-posta: dunya@dunya.com
Dizgi ve Baskı: Dünya Süper Veb A.Ş.
100. Yıl Mahallesi 34204 Bağcılar / İstanbul
Öcretsiz Danışma Hattı: **0800 210 20 24 / 25**